

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร เจ้าพนักงานสาธารณสุข
(พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525

นายเกรียงศักดิ์ วัฒนะรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-568-067-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012743

**A FOLLOW-UP STUDY OF THE GRADUATES FROM
JUNIOR HEALTH WORKER CERTIFICATE CURRICULUM, B.E. 2525**

Mr. Kriengsak Wattanarat

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Education Administration
Graduate School
Chulalongkorn University
1987
ISBN 974-568-067-2**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาคณะบุคคลสำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร
เจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525

ชื่อ นิสิต นายเกรียงศักดิ์ วัฒนะวิศน์

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ฉวกร วัชรานันท์)

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สงัด อุทรานันท์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และการใช้คะแนนเพื่อจัดลำดับความสำคัญ

ผลการวิจัย

1. ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มนุษย์สัมพันธ์อยู่ในเกณฑ์ดี

2. ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อหลักสูตรประกาศนียบัตร เจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525 มีดังนี้

2.1 ความเหมาะสมของรายวิชาในหมวดวิชาชีพผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่า ทั้งในด้านเนื้อหาความยากง่าย และจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาในหมวดวิชานั้น ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมยกเว้นวิชากฎหมายสาธารณสุขและนิติเวชวิทยา เกสัชวิทยา และสัตวศาสตร์ มีเนื้อหาวิชาน้อยไป

2.2 การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยการสาธารณสุข ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า (1) ควรจัดการเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้สัมพันธ์กัน (2) อาจารย์ผู้สอนควรมีความเข้าใจกว้างมีเหตุผลและรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา (3) พยายามปรับปรุงเนื้อหาการสอนให้ทันสมัย (4) มีสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกให้ศึกษาด้วยตนเองนอกเวลาเพียงพอ (5) การนิเทศงานของอาจารย์นิเทศงานและครูพี่เลี้ยงควรกระทำบ่อย ๆ และต่อเนื่องกัน (6) จำนวนหนังสือประกอบการเรียนของห้องสมุดควรมีปริมาณเพียงพอ (7) ควรมีสถานที่เล่นกีฬาและอุปกรณ์การเล่นให้เพียงพอ (8) ควรขยายหลักสูตรให้ถึงระดับปริญญา

2.3 ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่า ความรู้ที่ได้รับและการใช้ประโยชน์จากรายวิชาในหมวดวิชาชีพส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นวิชากฎหมายสาธารณสุขและนิติเวชวิทยา เกสัชวิทยา ทันตสาธารณสุข สัตวศาสตร์ และสุขภาพจิต ที่ได้รับความรู้น้อย และมีวิชาที่ผู้สำเร็จการศึกษาคิดว่าความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้น้อย มี 3 วิชาคือ วิชากฎหมายสาธารณสุขและนิติเวชวิทยา สัตวศาสตร์ และการกำจัดน้ำโสโครก

Thesis Title   A Follow-up Study of The Graduates from
Junior Health Worker Certificate Curriculum,
B.E. 2525.

Name   Mr. Kriengsak Wattanarat

Thesis Adviser   Nibondh Thaipanich, Ph.D.

Department   Educational Administration

Academic Year   1986

ABSTRACT

Purpose :

1. To follow-up the graduates from Junior Health Worker certificate Curriculum, B.E. 2525
2. To study the graduates' opinion towards the Curriculum of Junior Health Worker, B.E. 2525

Procedures of the Study :

The research population consisted of 425 graduates who completed Curriculum of Junior Health Worker, 1982 from academic years 1984 - 1985 and 425 graduates supervisors.

The instruments used in the research included the following forms of questionnaires : a checklist, rating scale, ranking of item and open-ended. A total 850 questionnaires were sent out and 763 or 89.76 percent were returned and analysed by using of arithmetic mean ($\bar{X}$) Standard deviation (S.D.) percentage and ranking of items.

Findings :

1. The performance of the graduates in term of knowledge and academic ability, efficiency in practice and human relationship is good according to the opinion of the graduates and their supervisors.

2. The opinion of the graduates toward the Curriculum of Junior Health Worker, B.E. 2525

2.1 The graduates agreed that the content, difficulty and the number of credit of professional subjects were appropriated, except the subject of Public Health Law and Forensic Medicine, Phamacology, and Obstetrics were not sufficient.

2.2 The graduates' opinion about the teaching - learning process of the Curriculum of Junior Health Worker, B.E. 2525 as follows : (1) the theoretical course should be related with the field practice courses; (2) the teachers should be open-mind, rational and listen to the students' opinion; (3) should up to date the teaching contents by developing and improving; (4) should provide the places and facilities to support the students self-studying in their part-time; (5) the supervision of the College supervisor and cooperating teacher should be performed often and continually; (6) the numbers of books in library should be sufficient; (7) the places and sport equipments should be provided sufficiently; (8) the curriculum should be extended to the bachelor degree level.

2.3 The graduates stated that the knowledge gained from professional subjects are applicable and they rated these subjects at high level. Some subject which the knowledge

they gained less are Public Health Law and Forensic Medicine, Phamacology, Dental Health, Obstetrics and Mental Health.

There are three subjects that they can be applied less in the field, which are Public Health Law and Forensic Medicine, Obstetrics and Sewage Disposal.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จขึ้นได้ก็ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงของ อาจารย์
ดร.นิพนธ์ ไทพานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความสนับสนุนเป็นอย่างดี
แก่ผู้วิจัย ทั้งคำให้การให้กำลังใจ และโดยการให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างเอาใจใส่
นับตั้งแต่เริ่มต้นตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอ
ขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์สวัสดิ์ งามกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี
เพชรยอด ศาสตราจารย์นายแพทย์เฉลิม วราวิทย์ พันตำรวจตรี หันตแพทย์ ดร.ยงยุทธ
สารสมบัติ อาจารย์นายแพทย์วินิจ อิศรางกูร ณ อยุธยา และอาจารย์นุสรณ์
กฤษณะวนิชพงษ์ ที่ช่วยกรุณาตรวจและให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

การวิจัยนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจาก นายแพทย์สาธารณสุข ผู้อำนวยการ
สำนักงานส่งเสริมวิชาการและบริหารสาธารณสุข ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอำเภอ
และสาธารณสุขอำเภอของจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ
ด้วยดีดังกล่าว

แรงบันดาลใจอีกประการที่ทำให้ผู้วิจัยเกิดความพยายามในการดำเนินการวิจัย
จนสำเร็จลงได้ คือทุก ๆ คนในครอบครัววัฒนธรรม ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจ
แก่ผู้วิจัยด้วยความอบอุ่นเสมอมา จึงขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

เกรียงศักดิ์ วัฒนธรรม

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
รายการตารางประกอบ	ง
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ของการวิจัย	5
คำนิยาม	6
วิธีดำเนินการวิจัย	7
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	8
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	10
การวิเคราะห์ข้อมูล	10
การเสนอผลการวิจัย	10
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	12
ประวัติความเป็นมาของหลักสุตร	12
หลักสุตรประกาศนียบัตร เจ้าพนักงานสาขาารณสุข	14
โครงสร้างการบริหารงาน	17
ควรติดตามผล	19

บทที่

	จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า.....	20
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	22
	งานวิจัยทางด้านการศึกษา.....	27
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	38
	กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	38
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
	การนำเสนอผลการวิจัย.....	43
	การตีความหมายค่าเฉลี่ย.....	44
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	44
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
	สถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม.....	47
	สถานภาพของผู้บังคับบัญชาที่ตอบแบบสอบถาม.....	63
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อ การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา.....	66
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้สำเร็จ การศึกษาคือหลักสูตรเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงาน อนามัย) พุทธศักราช 2525.....	84
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ.....	136
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	136
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	136
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	136

บทที่

การวิเคราะห์ข้อมูล	137
ผลการวิจัย	138
อภิปรายผล	144
ข้อเสนอแนะ	152
บรรณานุกรม	153
ภาคผนวก	160
ประวัติผู้วิจัย	206

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525 จากวิทยาลัยการสาธารณสุข ภาคทั้ง 4 แห่ง และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง	8
2	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับคืน	47
3	อายุของผู้สำเร็จการศึกษา	48
4	สถานภาพสมรสของผู้สำเร็จการศึกษา	49
5	ศาสนาของผู้สำเร็จศึกษานับถือ	49
6	ภูมิภาคที่ผู้สำเร็จการศึกษานับถือ	50
7	สถานที่ทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา	51
8	จำนวนผู้ปฏิบัติงานที่สถานีอนามัยหรือฝ่ายที่ผู้สำเร็จการศึกษานับถือ (รวมผู้สำเร็จการศึกษาค่าย)	52
9	ประสบการณ์การทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา	53
10	รายได้จากการปฏิบัติงานในวิชาชีพ นอกเหนือจากเงินเดือนและ เงินอื่นใดที่ได้รับจากราชการ	54
11	ตำแหน่งงานปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษา	55
12	ความพอใจในผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	56
13	ความคาดหวังในการประกอบอาชีพในอนาคตของผู้สำเร็จการศึกษา	57

ตารางที่	หน้า
14	คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรของผู้สำเร็จการศึกษา 58
15	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามวิทยาลัยการสาขารวมสุข ภาคที่จบ 59
16	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามปีการศึกษาที่จบ 60
17	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามสถานภาพทางการศึกษา ในปัจจุบัน 60
18	แสดงสถานันที่ผู้สำเร็จการศึกษากำลังศึกษาต่อ 61
19	แสดงรายละเอียดสาขาวิชาของหลักสูตรต่าง ๆ ที่ผู้สำเร็จการศึกษา กำลังศึกษาต่ออยู่ 62
20	จำนวนผู้บังคับบัญชา จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา 63
21	จำนวนผู้บังคับบัญชาที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งงาน .. 64
22	ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ การศึกษา 65
23	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานในค่านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ของผู้สำเร็จการศึกษา 67
24	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานในค่านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของผู้สำเร็จการศึกษา 70
25	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานในค่านมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน ของผู้สำเร็จการศึกษา 72

ตารางที่	หน้า
26	ข้อคิดเห็นอื่น ๆ จากคำถามปลายเปิดที่ผู้สำเร็จการศึกษามีต่อ ความสามารถในการปฏิบัติงานของตนเอง 74
27	ข้อคิดเห็นอื่น ๆ จากคำถามปลายเปิดที่ผู้บังคับบัญชามีต่อความสามารถ ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา 79
28	ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาต่อความเหมาะสมของเนื้อหา วิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาชีพ 85
29	ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาต่อความยากง่ายของวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาชีพ 90
30	ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาต่อความเหมาะสมของจำนวน หน่วยกิตวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาชีพ 95
31	เหตุผลข้อเสนอนั้นจากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความเหมาะสม ของความยากง่ายและจำนวนหน่วยกิตเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชีพ 99
32	ความคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตร เจ้าพนักงาน สาธารณสุข (พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525 107
33	ความคิดเห็นต่อการปรับปรุงคุณภาพของอาจารย์ในวิทยาลัย การสาธารณสุข 109
34	ความคิดเห็นในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและวิธีการสอน ของอาจารย์ในวิทยาลัยการสาธารณสุข 111
35	ความคิดเห็นในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม และบรรยากาศในการ เรียนของวิทยาลัยการสาธารณสุข 113

ตารางที่	หน้า
36	ความคิดเห็นในการปรับปรุงการเรียนภาคฝึกปฏิบัติงานของ วิทยาลัยการสาธารณสุข 114
37	ความคิดเห็นในการปรับปรุงห้องสมุดและวัสดุอุปกรณ์ประกอบ การเรียนการสอนของวิทยาลัยการสาธารณสุข 115
38	ความคิดเห็นในการปรับปรุงการจัดบริการต่าง ๆ ที่ วิทยาลัยการสาธารณสุขจัดให้ 117
39	ข้อเสนอแนะจากคำถามปลาย เปิดต่อการปรับปรุงการจัดการ เรียน การสอนหลักสูตรประกาศนียบัตร เจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525 ของวิทยาลัยการสาธารณสุข 119
40	ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาในเรื่องการได้รับความรู้จาก รายวิชาต่าง ๆ ทางในหมวดวิชาชีพ 126
41	ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาในเรื่องการนำความรู้จาก รายวิชาชีพ ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน 131